

निष्पत्तिमुता (निस् + पति - मुत) adj. f. *keinen Gatten und keine Söhne habend* AK. 2, 6, 11. H. 530.

निष्पत्ति (von पद् mit निस्) f. *das zu-Stande-Kommen* AK. 3, 4, 10, 43. वीज^० HARIV. 10414. फल^० R. GORR. 2, 42, 9. सर्वशयानाम् VARAH. BRH. S. 8, 9. 13. 28, 1. fgg. 39 (38), 3. fgg. 94, 4. औषधकर्म^० SUÇR. 1, 148, 4. 184, 10. KĀM. NĪTIS. 4, 77. KUMĀRAS. 2, 37. RĀGA-TAR. 2, 129. PAÑKĀT. 1, 303. BHĀG. P. 5, 9, 15. MĀRK. P. 23, 26. SĀH. D. 30, 15. 17. Schol. zu P. 3, 3, 139. VOP. 25, 31. MALLIN. zu KUMĀRAS. 6, 46. KULL. zu M. 8, 227.

निष्पत्त (निस् + पत्त) 1) अनिष्पत्तम् adv. so (verwunden) *dass das Gefeder (des Pfeils) nicht heraussteht, dass der Pfeil sammt Gefeder eindringt* KĀTJ. ÇA. 13, 3, 13; vgl. निष्पत्ताकर. — 2) adj. blätterlos MBH. 3, 424. 12448. 13, 279. R. 3, 79, 33. 4, 48, 8. 5, 17, 13. — 3) subst. Gewürznelkenbaum NIGH. PR.

निष्पत्तक (wie eben) 1) adj. blätterlos. — 2) f. ^०पत्तिका Capparis aphylla Roxb. (s. करीर) RĀGAN. im ÇKDR.

निष्पत्तय् (von निष्पत्त) der Blätter berauben: हुमं निष्पत्तयामास MBH. 1, 7076.

निष्पत्ताकर (निष्पत्त + 1. कर्) P. 5, 4, 61. VOP. 7, 91. *miteinem Pfeile so verwunden, dass das Gefeder nicht hineindringt: निष्पत्ताकरोति (मृगं व्याधः) शरीराच्छ्रमपरपार्श्वे निष्क्रामयतोत्यर्थः (so dass das Gefeder wieder herauskommt, durch und durch schießen) P., Schol. एकश्च (मृगः) सपत्ताकृतो ऽन्यश्च निष्पत्ताकृतो ऽपतत्* DAÇAR. 196, 1.

निष्पत्ताकृति f. nom. act. vom vorherg. *Bereitung eines heftigen Schmerzes* H. 1372.

1. निष्पद् oder निष्पाद् (निस् + पद्, पाद् Fuss) adj. *fusslos*; davon निष्पदी f. gaṇa कुम्भपद्यादि zu P. 5, 4, 139. Von निष्पाद् wird nach dem gaṇa सिध्मादि zu P. 5, 2, 97 ein adj. mit dem suff. ल (l) gebildet.

2. निष्पद् (पद्, पद्यते mit निस्) f. *excrementum: दुर्घैर्युक्तस्य द्रवतः सक्तानसं ऋच्छति* आ निष्पदे। मुद्गलानिम् RV. 10, 103, 6. वृक्षो अश्वस्य निष्पदसि TAITT. ĀR. 4, 3, 1. 5, 3, 5. TS. 7, 2, 10, 4. KĀTH. 34, 11.

निष्पद् (निस् + पद्) adj. *keine Füße habend*: ^०यान ein Vehikel ohne Füße (Schiff u. s. w.) JUKTĀLPAT. im ÇKDR.

निष्पन्द (निस् + स्पन्द) adj. f. *unbeweglich*: तरवः R. 1, 33, 15 (36, 15 GORR.). MRĀKH. 113, 13. भुज RAGH. 6, 40. मैथिलीतनयोद्गीतनिष्पन्दमृगमाश्रमम् 13, 37. GIT. 12, 12. RĀGA-TAR. 1, 28. 149. व्रजो निष्पन्दचेष्टः *sich ganz ruhig verhaltend* HARIV. 3312. adv. am Anf. eines comp. RĀGA-TAR. 4, 690. निष्पन्दकृत MRĀKH. 83, 1. ^०शान्ति ÇĀNTIC. 4, 10. अनिष्पन्द MBH. 6, 298 *bedeutet sich nicht bewegend* und müsste अनिस्पन्द geschrieben werden; vgl. 1. निस्पन्द.

निष्पन्दन als Erkl. von सिद्ध TRIK. 3, 3, 224, während doch निष्पन्ने = सिद्ध ist.

निष्परिकर (निस् + प^०) adj. *kein Gefolge habend* KĀTHĀS. 21, 67.

निष्परिग्रह (निस् + प^०) adj. *ohne Habe und Gut* MBH. 1, 4600. 12, 7132. 12435. 13, 5353. 14, 544. HARIV. 1211. 11723. VARAH. BRH. S. 2, 8. MĀRK. P. 16, 4.

निष्परिच्छद (निस् + प^०) adj. *keinen Hofstaat habend* KULL. zu M. 7, 40.

निष्परिदाह (निस् + प^०) adj. *dem Brande nicht unterworfen* VJUTP. 13.

निष्परीन (निस् + परीना) adj. *Nichts genauer prüfend* MBH. 13, 1641.

निष्परिहार (निस् + प^०) adj. *Nichts vermeidend, keine besonderen Vorsichtsmaassregeln beobachtend*; davon ^०रम् adv. SUÇR. 1, 168, 21.

निष्पर्यत्त (निस् + प^०) adj. *unbegrenzt*: प्रभाव RĀGA-TAR. 4, 153.

निष्पवण (von पू mit निस्) u. *das Worfeln* Schol. zu KĀTJ. ÇA. 381, 17. 432, 16. 535, 13.

निष्पाण्डव (निस् + पा^०) adj. f. *आ frei von Pāṇḍava, von den P. erlöst* MBH. 7, 8739.

निष्पाद् s. 1. निष्पद्.

निष्पादक (vom caus. von पद् mit निस्) adj. *vollbringend, zu Stande bringend*: न चार्थचित्तेन तस्य मन्त्रो सहायः किं तु स्वयमेव निष्पादकः SĀH. D. 36, 4. 5. MADJHAM. 33. Davon nom. abstr. ^०त्वं n. ebend.

निष्पादन (wie eben) n. *das Vollbringen, zu-Stande-Bringen* ÇKDR. WILS.

निष्पाद्य (wie eben) adj. *zu vollbringen, zu Stande zu bringen* MRĀKH. 141, 10. RĀGA-TAR. 2, 154. निष्पाद्याब्दसहस्र ein volles Jahrtausend (BROCKHAUS) KĀTHĀS. 20, 87.

निष्पान (von पा mit निस्) n. *das Austrinken* P. 8, 4, 35, Sch.

निष्पाप (निस् + पाप) adj. f. *आ frei von Sünde, sündenlos* KULL. zu M. 2, 81. वृत्ति RĀGA-TAR. 3, 6.

निष्पार (निस् + पार) adj. *unbegrenzt*: आकाशमिव निष्पारं दृष्ट्वा ते सागरम् R. 5, 1, 8.

निष्पालक (निस् + पा^०) adj. *keinen Hüter —, keinen Aufseher habend*: विकार RĀGA-TAR. 5, 261.

निष्पार्व (von पू mit निस्) m. P. 3, 3, 28. 6, 2, 144. 1) m. a) *das Worfeln, = पवन, पव* AK. 3, 3, 24. H. 1521. an. 3, 702. MED. v. 38. = *ग्रूर्पपवन* H. an. MED. Nach ÇKDR. und WILS. soll पवन in MED. Wind und ग्रूर्प-पवन der von dem Worfkorbe herriührende Wind sein. HĀR. 237 erklärt das Wort gleichfalls durch सूर्पवात. *ग्रूर्प*^० als Maass *so viel als man mit einem Male worfelt* Schol. zu P. 3, 3, 20 und 7, 2, 115. — b) *eine best. Hülsenfrucht, Dolichos sinensis* Lin. oder eine verwandte Art; auch *Hülsenfrucht überh.*; = राजमाष MED. = वल्ल, सितशिम्विक H. 1174. = शिम्विका MED. = श्वेतशिम्वो RATNAM. im ÇKDR. = वोल (vulg. वोडा ist = निष्पावो) und शिनी (d. i. शिम्वो) H. an. — MBH. 13. 5498. SUÇR. 1, 70, 5. 79, 21. 2, 63, 18. 109, 3. 175, 14. VARAH. BRH. S. 16. 34. 37. 40 (39), 5. BHĀG. P. 5, 21, 2. MĀRK. P. 15, 24. 32, 10. Vgl. नख^०. नदी^०, कटुनिष्पाव, wofür doch ^०निष्पाव (= नदीनिष्पाव) zu lesen ist. — c) = कडङ्गक H. an. MED. = कडङ्गर ÇKDR. angeblich nach MED. Spreu WILS. — 2) f. ई *eine best. Hülsenfrucht, = vulg. वोडा*, deren es zwei Arten giebt, eine हरिद्वर्णा grüne und eine शुद्धा weisse. RĀGAN. im ÇKDR. Auch निष्पावि ebend. Viell. *Dolichos Lablab* Lin. — 3) adj. = निर्विकल्प, ^०कल्पक H. an. MED.

निष्पावक (von निष्पाव) 1) m. *eine best. Hülsenfrucht, = वल्ल* HALĀJ. 2, 429. = श्वेतशिम्वी RĀGAR. im ÇKDR. — 2) f. ^०विका; s. नख^०, वृत्^०. निष्पावल^० adj. von निष्पाव gaṇa सिध्मादि zu P. 5, 2, 97.

निष्पीड adj. in der Stelle: (वदनम् धूयमानं वने वातेर्निष्पीडं चार्कर-स्मिभिः R. GORR. 2, 62, 17. Es ist wohl निष्पीतं *ausgesogen* zu verbessern.

निष्पुङ्गल (निस् + पु^०) adj. *ohne Persönlichkeit*: सर्वधर्माः VJUTP. 3. MADJHAM. 11. An beiden Orten ^०पुङ्गल geschrieben.